

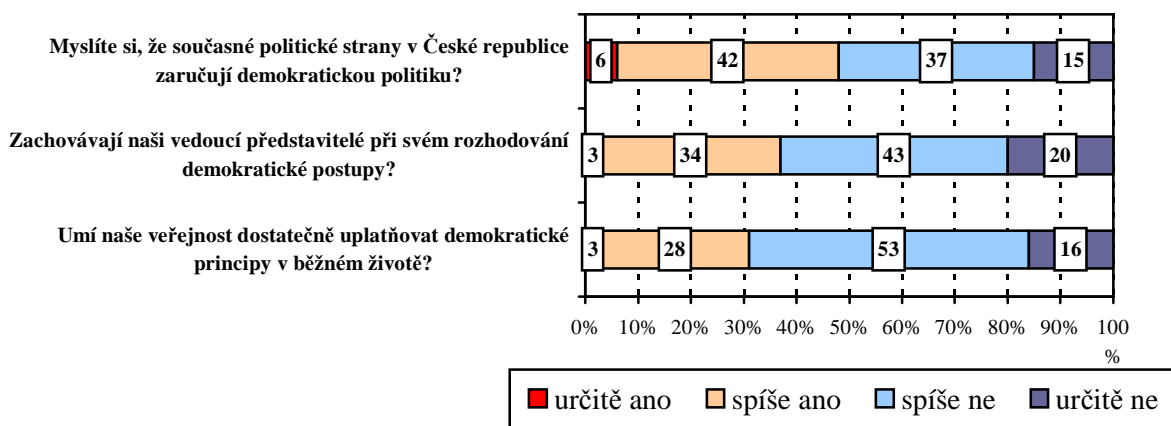
VEŘEJNOST JE V SOUVISLOSTI S UPLATŇOVÁNÍM DEMOKRATICKÝCH PRINCIPŮ KRITICKÁ PŘEDEVŠÍM SAMA K SOBĚ.

K uplatňování demokracie jednotlivými aktéry ve veřejném prostoru je česká veřejnost poměrně kritická. Z hlediska zachovávání demokratických principů a zásad jsou relativně nejlépe vnímány politické strany, přibližně polovina (48 %) občanů si myslí že zaručují demokratickou politiku v České republice. O něco méně důvěry chovají lidé v demokratické chování našich vedoucích představitelů, o málo více než třetina (37 %) lidí si myslí, že při rozhodování zachovávají demokratické postupy. Největší slabinu však vidí občané sami v sobě, v každodenní, žité demokracii. Pouze necelá třetina (31 %) populace se domnívá, že veřejnost umí uplatňovat demokratické principy v běžném životě.

Uváděné výsledky vycházejí z rozsáhlého reprezentativního výzkumu STEM. Uskutečnil se ve dnech 1.–8. 6. 2007 na souboru 1213 občanů reprezentujících obyvatelstvo ČR starší 18 let. Respondenti byli vybíráni metodou kvótního výběru.

V červnovém výzkumu STEM byly zjišťovány obecné názory veřejnosti na stav demokracie u nás, i názory lidí na zachovávání demokratických principů jednotlivými aktéry ve veřejném prostoru. Z výzkumu vyplývá, že česká veřejnost je poměrně kritická k jednotlivým aktérům v politickém dění a k jejich roli při respektování a prosazování demokratických zásad. Relativně nejlépe je občany nahlížena role politických stran. Zhruba polovina (48 %) obyvatel se domnívá, že současné politické strany zaručují demokratickou politiku v České republice. Již méně příznivě je nahlíženo na politické představitele, v jejichž případě se téměř dvě třetiny (63 %) občanů domnívají, že nezachovávají při svém jednání a rozhodování demokratické principy. Avšak nejvíce jsou lidé kritičtí sami k sobě, ke každodennímu uplatňování demokratických principů a zásad. Pouze třetina občanů (31 %) totiž souhlasí s názorem, že česká veřejnost umí v dostatečné míře každodenně uplatňovat demokratické principy.

Hodnocení demokratického chování jednotlivých aktérů

Pramen: STEM, Trendy 2007/06, 1213 respondentů

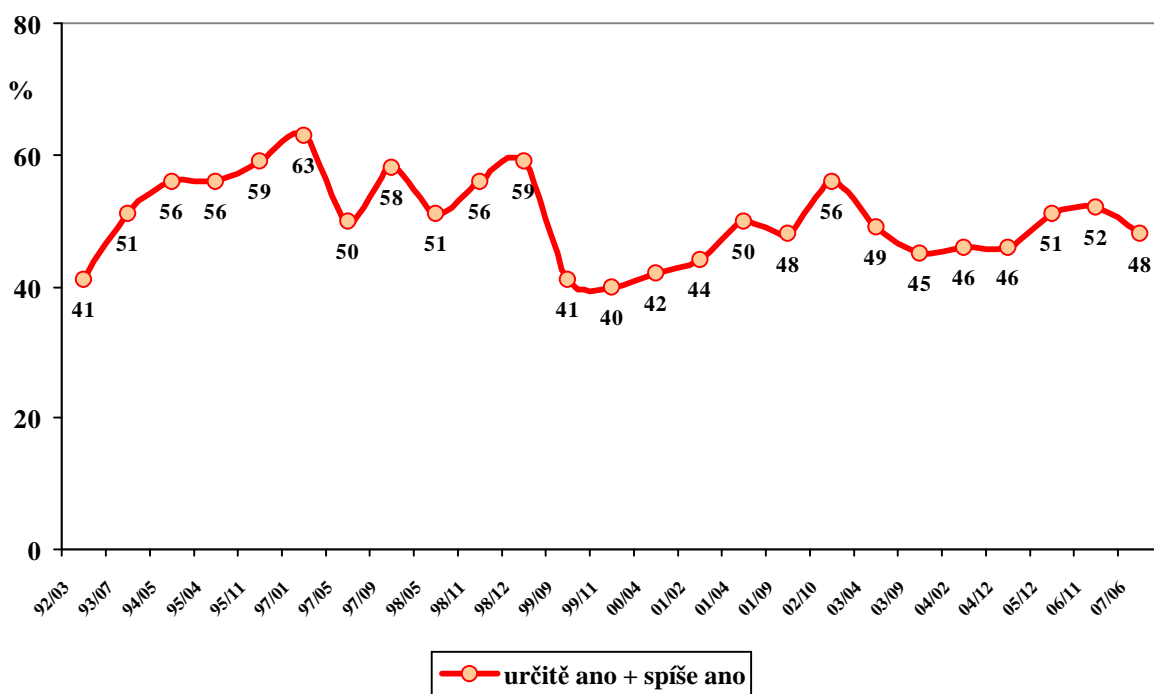
Ačkoliv by se z předešlých dat mohlo zdát, že politické strany jsou pro občany relativně nejpevnějším pilířem demokracie, i o nich mají občané jisté pochybnosti. I když si polovina lidí myslí, že strany zaručují demokratickou politiku v naší zemi, pouze čtvrtina obyvatel (25 %) je přesvědčena, že politické strany fungují dobře.

<i>„Myslíte si, že politické strany u nás fungují dobře?“</i>	
<i>(podíl odpovědí v %)</i>	
<i>určitě ano</i>	2
<i>spíše ano</i>	23
<i>spíše ne</i>	52
<i>určitě ne</i>	23

Pramen: STEM, Trendy 2007/06, 1213 respondentů

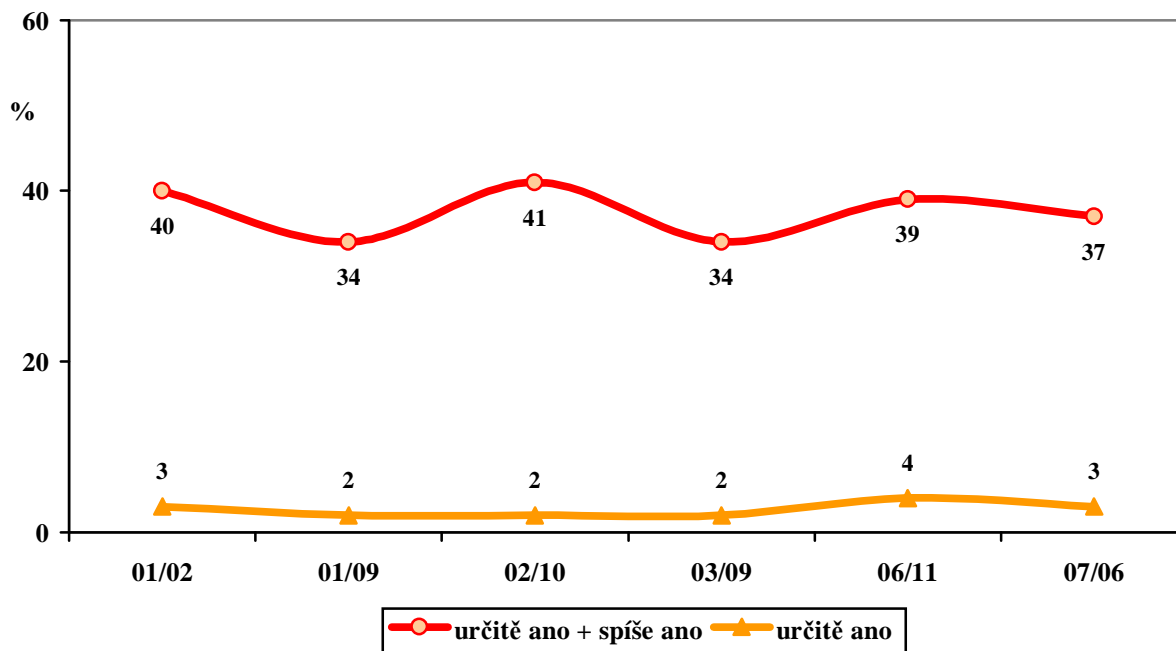
Názory občanů na jednotlivé aktéry – politické strany, vysoké představitele a samotnou veřejnost - nezaznamenávají v posledních několika letech velké změny a spíše se drží na podobné úrovni. I z časového srovnání je patrné, že občané vždy vnímali jako nejproblematictější uplatňování demokratických principů v běžném, každodenním životě, naopak relativně nejlépe hodnotili schopnost politických stran zaručit demokratickou politiku.

"Myslíte si, že současné politické strany v České republice zaručují demokratickou politiku?"

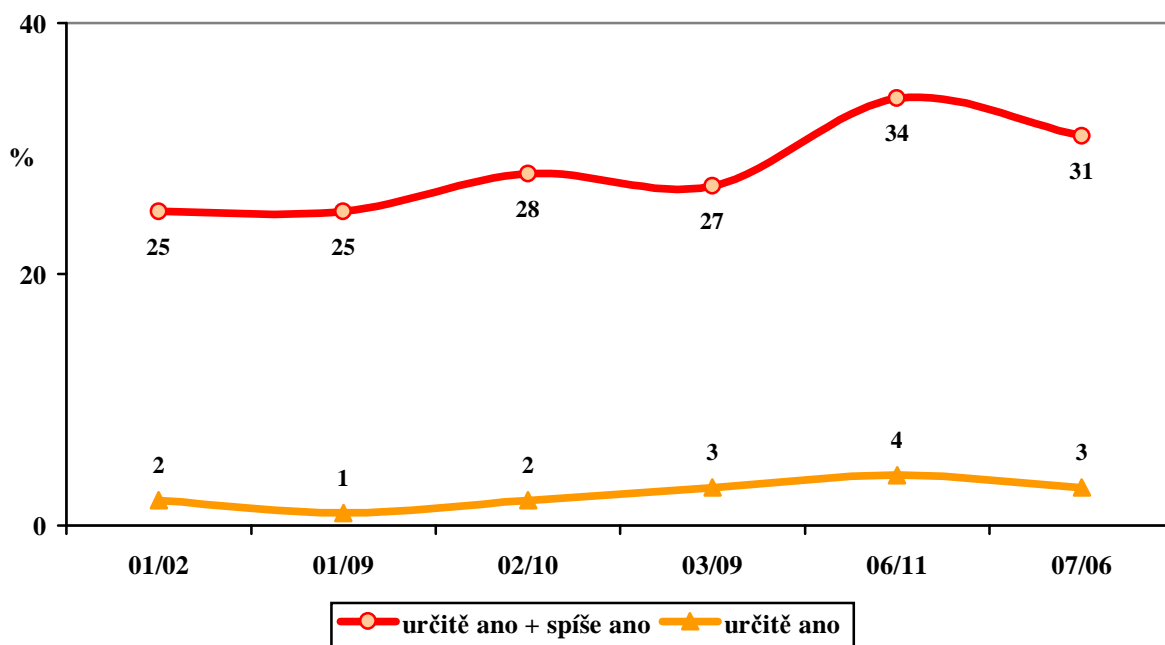
Pramen: STEM, Trendy 1992-2007

"Zachovávají naši vedoucí představitelé při svém rozhodování demokratické postupy?"

Pramen: STEM, Trendy 2001-2007

"Umí naše veřejnost dostatečně uplatňovat demokratické principy v běžném životě?"

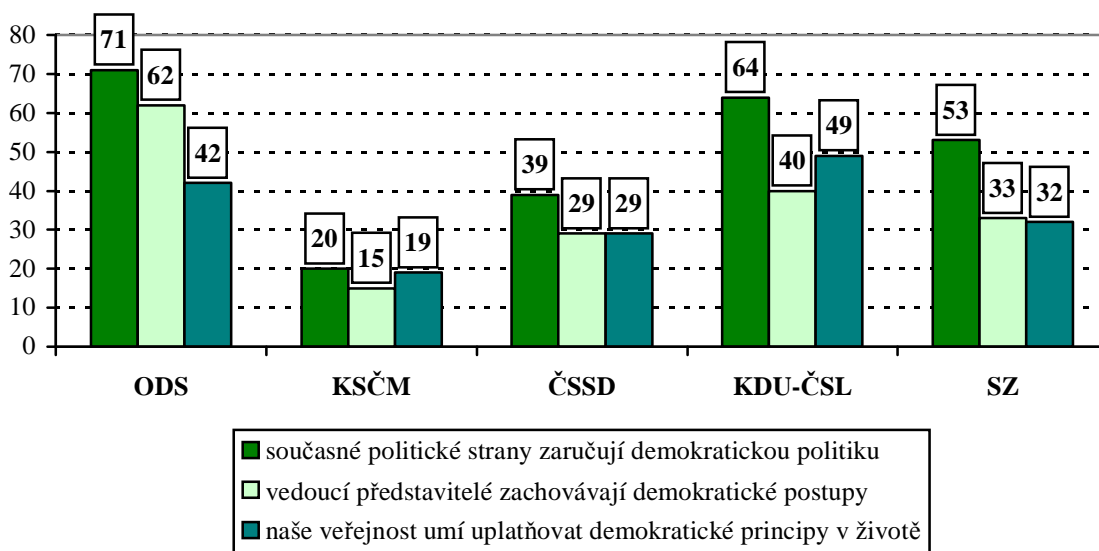

Pramen: STEM, Trendy 2001-2007

Názory na jednotlivé aktéry se v populaci liší především s ohledem na vzdělání a materiální zajištění obyvatel. Lidé s vyšším vzděláním a lepším materiálním statusem častěji vyslovují souhlas s myšlenkami, že stávající politické strany zaručují demokratickou politiku, nebo že vedoucí představitelé dbají při svém rozhodování na demokratické zásady. Nejuniverzálnější názory panují v případě schopnosti veřejnosti samotné uplatňovat demokratické principy v běžném životě. Na tom, že je tato schopnost malá, se shodují muži i ženy, lidé různého vzdělání i věku. Výraznější rozdíly v názorech lidí lze zaznamenat pouze u majetkového zajištění, kdy lidé solidně zajištění jsou o schopnosti obyvatel každodenně uplatňovat demokratické principy přesvědčeni ve větší míře než lidé špatně zajištění (40 % solidně zajištění, 32 % průměrně zajištění, 22 % špatně zajištění).

Různost názorů na jednotlivé aktéry veřejného prostoru se projevuje i podle preferencí politických stran. O zachovávání demokratických postupů a schopnosti prosazovat je u jednotlivých aktérů jsou v největší míře přesvědčeni stoupenci ODS a KDU-ČSL. Méně důvěry, zejména ve vedoucí představitelé a veřejnost jako celek, projevují příznivci Strany zelených a sympatizanti ČSSD. Skutečně velkou skepsi ke každodennímu prosazování demokratických zásad mají stoupenci KSČM, kteří příliš nevěří ani demokratickým postupům a demokratickému chování jednotlivých aktérů.

Podíl příznivců stran, kteří si myslí, že:
(podíl odpovědí určitě+spíše ano v %)

Pramen: STEM, Trendy 2007/06, 1213 respondentů